

ATITUDINI PUBLICE ȘI ASPECTE LEGISLATIVE CU PRIVIRE LA DREPTURILE PERSOANELOR LGBT: O PERSPECTIVĂ INTERCULTURALĂ

ALEXANDRA TULCAN*

MONA VINTILĂ**

Abstract:

LGBT people experience specific types of prejudice often related to breaking gender role norms. The exclusion experienced by LGBT individuals results mostly from the discrimination they face in all aspects of their life, a discrimination which interfere with their ability to have and access equal rights. This lack of recognition impacts the deepest aspects of life – who to live with, raising children, how to relate as a gendered being etc., but it also affects the various facets of their social and/or professional life. There is a great knowledge gap concerning these interpersonal processes in contemporary Romania, including the psychological consequences of stigmatization and prejudice for LGBT people.

We aim to mention Romanian public attitudes, and secondly, to analyse the discrepancy of evolution between Norway and Romania of public attitudes toward LGBT people impacts the social inclusion of LGBT and their mental health status. The two countries are similar in terms of not incriminating homosexuality, but there is a profound discrepancy regarding the evolution of the social inclusion of LGBT persons.

Keywords: LGBT individuals, LGBT-issues, psychological consequences, legal issues, prejudice, discrimination, psychosocial processes, public attitudes, social inclusion.

Résumé :

Les personnes LGBT vivent des types spécifiques de préjugés souvent liés à la violation des normes en ce qui concerne rôle de genre. L'exclusion expérimenté par les personnes LGBT résulte principalement de la discrimination à laquelle elles sont confrontées dans tous les aspects de leur vie, une discrimination qui interfère avec leur capacité d'avoir et d'accéder à l'égalité des droits.

Ce manque de reconnaissance de leurs droites affecte les aspects les plus intimes de la vie – avec qui vivre, élever des enfants, comment se comporter en tant qu'être généré, etc., mais il affecte également les différentes facettes de leur vie sociale et/ou professionnelle. Il existe un grand manque de connaissances concernant ces processus interpersonnels dans la Roumanie contemporaine, y compris les conséquences psychologiques de la stigmatisation et des préjugés pour les personnes LGBT.

* Departamentul de Psihologie, Universitatea de Vest din Timișoara, e-mail: alexandra.tulcan@e-uvt.ro.

** Prof. univ. dr., Departamentul de Psihologie, Universitatea de Vest din Timișoara, e-mail: mona.vintila@e-uvt.ro

Dans cet article, nous proposons de présenter les attitudes du public roumain et, deuxièmement, à analyser comment l'évolution divergente entre la Norvège et la Roumanie des attitudes du public envers les personnes LGBT a un impact sur l'inclusion sociale des LGBT et leur état de santé mentale. Les deux pays sont similaires en termes de non-incrimination de l'homosexualité, mais il existe un profond décalage concernant l'évolution de l'inclusion sociale des personnes LGBT.

Mots-clés : personnes LGBT, problèmes LGBT, conséquences psychologiques problèmes juridiques, préjugés, discrimination, processus psychosociaux, attitudes du public, inclusion sociale

Nu reprezintă o noutate faptul că dinamica comunității LGBT diferă în funcție de țări¹ sau ideea potrivit căreia grupurile specifice minorităților de gen și bisexuale au avut o lungă istorie de luptă pentru atitudinea incluzivă din partea societății heteronormative. Dovezile existente la ora actuală în literatura de specialitate, ne indică faptul că inserția minorităților sexuale (LGBT) în corpul social, precum și statutul lor sub aspect juridic a suferit schimbări de-a lungul ultimelor decenii. De asemenea, unele țări au adoptat o atitudine tolerantă și orientată către acceptarea comportamentelor care ilustrează homosexualitatea, chiar dacă acestea nu se aliniază normelor sociale. De exemplu, în Marea Britanie, procentul respondenților care erau de acord cu afirmația potrivit căreia relațiile sexuale între doi adulți care manifestă atracție față de persoane de același sex este ceva „greșit” a scăzut de la 64% în 1987 la 22% în 2012.²

Încă în anul 2000, la nivel european nu a existat nicio țară care să introducă în legislația sa măsuri care să permită cuplurilor de același sex să se căsătorească și să adopte copii. La un interval de mai puțin de două decenii însă, cuplurile de același sex din mai multe țări au obținut drepturi în ceea ce privește căsătoria și parentalitatea, similare cu cele ale cuplurilor heterosexuale.³ Astfel că, există indicii clare care subliniază faptul că susținerea publică a drepturilor minorităților sexuale a crescut de-a lungul timpului în multe țări⁴. Începând

¹ Miriam, S. (2015). “Political Institutions and LGBTQ Activism in Comparative Perspective” in *The Ashgate Research Companion to Lesbian and Gay Activism*, ed. D. Paternotte and M. Tremblay, 2015, Ashgate, England USA.

² Park, A., Rhead, R. (2013). Changing attitudes towards sex, marriage and parenthood. In: A. Park, A., Bryson, C., Clery, E., Curtice, J. and Phillips, M. *British Social Attitudes 30*: 1–32. http://www.bsa-30.natcen.ac.uk/media/37580/bsa30_full_report_final.pdf.

³ ILGA-Europe (2019). Annual Review 2019. Rainbow-Europe. <https://www.ilga-europe.org/rainboweurope/2019>

⁴ Montero, D. (2014). Attitudes toward same-gender adoption and parenting: An analysis of surveys from 16 countries. *Advances in Social Work*, 15(2), 444–459, <https://doi.org/10.18060/16139>; Wilson, K. (2020). Attitudes toward LGBT people and their rights in Europe. In *Oxford Encyclopedia of LGBT Politics and Policy*. Oxford University Press. <https://dora.dmu.ac.uk/handle/2086/19811>

cu mijlocul anilor 2000, Norvegia a început să se anunțe ca promotor în plan internațional al drepturilor persoanelor LGBT. În 2006, Norvegia a elaborat și a emis o declarație comună privind orientarea sexuală, identitatea de gen și drepturile omului la Consiliul pentru Drepturile Omului al Națiunilor Unite, în numele a 54 de țări. Declarația a confirmat drepturile omului pe scară largă și a cuprins eventuale încălcări în întreaga lume bazate pe orientarea sexuală și identitatea de gen și a îndemnat Consiliul să acorde atenția cuvenită acestor încălcări. Anul următor, Norvegia a salutat lansarea *Principiilor de la Jakarta*, un document care viza aplicarea dreptului internațional al drepturilor omului persoanelor LGBT. Împreună cu celelalte țări, Norvegia a început să se refere în mod specific la Principii în discuțiile din plenul Consiliului pentru Drepturile Omului și în alte foruri, pentru a le spori importanța și potențialul de a funcționa ca instrument juridic.

Responsabilitatea asumată de statul norvegian de a contesta la nivel internațional discriminarea minorităților sexuale este prevăzută în Planul de acțiune al Guvernului pentru îmbunătățirea calității vieții persoanelor LGBT 2009-2012⁵. Capitolul 13 din Planul de acțiune stabilește patru responsabilități pentru Norvegia în rândul comunității internaționale, o responsabilitate care a intrat în apanajul Ministerului Afacerilor Externe. Acestea includ: să comunice și să coopereze cu organizațiile norvegiene care lucrează cu probleme ale comunității LGBT în alte țări, să sprijine organizațiile locale care promovează drepturile LGBT, să pledeze pentru acceptarea internațională a termenilor și definițiilor (cum ar fi „orientarea sexuală”) și să se opună în mod activ discriminării și stigmatizării persoanelor LGBT.

Ca rezultat al unor eforturi conjugate, ministerul a creat în 2009 un set de linii directoare pentru ca ambasadele sale să le asiste în activitatea privind drepturile LGBT. Aceste linii directoare subliniază responsabilitatea ambasadelor de a-și crea o imagine de ansamblu asupra situației persoanelor LGBT din țările respective, să ridice problema minorităților sexuale în discuțiile cu autoritățile locale ale statului și, dacă este relevant, să ofere sprijin moral și financiar organizațiilor locale. Deși o prioritate recentă pentru guvern, Ministerul Afacerilor Externe al Norvegiei este încrezător în succesul muncii lor: „Contribuția Norvegiei a făcut diferența la ONU de la New York, la Consiliul pentru Drepturile Omului din Geneva și în multe țări. De aceea ar trebui să continuăm.”

În 2010, Norvegia a susținut financiar proiecte locale în 15 țări, în valoare de 11 milioane de coroane norvegiene. Țările implicate în aceste proiecte făceau parte din așa-numita lume a treia; țări din Asia, America Latină și Africa, iar

⁵ The Norwegian Government's action plan, Improving quality of life among lesbians, gays, bisexuals and trans persons 2009–2012, <https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/bld/homofile-og-lesbiske/hplhbtseptember2008eng.pdf>

principalele țări primitoare au fost Nepal, Nicaragua, Kenya și Uganda. Finanțarea proiectelor locale a crescut semnificativ din 2010 până în 2011.

Pe de altă parte, în România, pe data de 6-7 octombrie 2018, populația cu drept de vot a fost convocată la un referendum care a avut ca scop înlocuirea sintagmei „între soți” din articolul 48 alin. (1) al Constituției cu sintagma „între un bărbat și o femeie”, scopul final fiind de a interzice clar căsătoria între persoanele de același sex. În cele din urmă, referendumul nu a fost validat pentru că prezența la vot a fost de doar 3,77 milioane de cetățeni români (20,41%). Ar fi fost necesară o prezență de 5,5 milioane pentru a ajunge la un cvorum de 30% care ar fi permis modificarea Constituției. Astfel, Constituția a rămas neschimbată, permițând posibilitatea căsătoriei între persoane de același sex în România. Deși posibilitatea căsătoriei între persoane de același sex există în Constituția României, acest lucru nu este legal deoarece articolul 277 din Codul civil interzice în mod expres căsătoria între persoane de același sex.

În România, ca și în multe alte țări, sexualitatea reprezintă un loc de negociere în ceea ce privește drepturile cetățenilor. Pe parcursul comunismului de stat (1945–1989), politica ce viza componenta sexuală a fost caracterizată de constrângerea politică dominată de cea a lui Ceaușescu; controlul reproducerii, care a interzis avorturile (1966), a interzis controlul nașterii și a făcut homosexualitatea ilegală (1968) pentru a crea „omul nou”. Cu toate acestea, discuția despre identitatea sexuală are un caracter deschis în țările vestice⁶, comparativ cu ceea ce se întâmplă la nivelul fostelor țări socialiste europene care întrețin discuții critice mai ample în jurul heterosexismului hegemonic⁷. Problema identității sexuale în România⁸ se încadrează într-un teritoriu contestat

⁶ Bell, D. & Binnie, J. (2000) *The sexual citizen: Queer politics and beyond*. Malden, MA: Blackwell Publishers; Evans, D.T. (1993) *Sexual citizenship. The material construction of sexualities*. London, UK: Routledge; Richardson, D. (2000) *Constructing sexual citizenship: Theorizing sexual rights*. *Critical Social Policy*, 20(1), 105–135. Available from: <https://doi.org/10.1177/026101830002000105>; Valentine, G. (2003) *Sexual politics*. In: Agnew, J., Mitchell, K. & Gerard, T. (Eds.) *A companion to political geography*. Carlton, Australia: Blackwell Publishing, pp. 408–421

⁷ Binnie, J. & Klesse, C. (2011) *Researching transnational activism around LGBT politics*. In: Kulpa, R. & Mizielińska, J. (Eds.) *Central and Eastern Europe: Activist solidarities and spatial imaginings in de-centering western sexualities. Central and Eastern European Perspectives*. London, UK: Routledge, pp. 107–131; Kuhar, R. & Patternotte, D. (2017) *Anti-gender campaigns in Europe mobilizing against equality*. London, UK: Rowman & Littlefield International; Kulpa, R. (2014) *Western leveraged pedagogy of Central and Eastern Europe: Discourses of homophobia, tolerance, and nationhood*. *Gender, Place and Culture*, 21(4), 431–448. Available from: <https://doi.org/10.1080/0966369X.2013.793656>; Kulpa, R. & Mizielińska, J. (Eds.) (2011) *De-centring western sexualities: Central and Eastern European perspectives*. Surrey, UK: Ashgate

⁸ Gherghina, S., Mișcoiu, S. (2010), *Partide și personalități populiste în România postcomunistă*, Institutul European; Margareta Amy Lelea & Sorina Voiculescu (2017) *The production of emancipatory feminist spaces in a post-socialist context: organization of Ladyfest in Romania*, *Gender, Place & Culture*, 24:6, 794–811, DOI: 10.1080/0966369X.2017.1340872; Mărgărit, D.

presupus a fi departe de a intra în apanajul societății civile.⁹ Astfel că, într-un context deloc favorabil pentru comunitatea LGBT, generat de accesul slab la serviciile de sănătate, precum și discriminarea atât în plan public, cât și privat, conturarea unei comunități a minorităților sexuale puternice a fost din ce în ce mai greu de anticipat¹⁰.

În pofida acestei realități, dezincriminarea homosexualității a fost o condiție majoră pentru ca România să adere la Uniunea Europeană în timpul negocierilor care au început în anul 2000. De atunci, comunitatea LGBT a fost susținută de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării pentru a crea o legislație pentru prevenirea infracțiunilor determinate de homofobie. Campanii de bază care susțin astfel de inițiative bazate pe drepturi au fost organizate din 1996 de către organizația ACCEPT, un ONG care pledează împotriva discriminării persoanelor care fac parte din comunitatea LGBT din România. ACCEPT a colaborat cu un alt ONG, MozaiQ și au subliniat în mod special cum au fost încălcate de-a lungul timpului drepturile comunității LGBT.

De aceea, aderarea României la UE a constituit un punct de cotitură pentru promovarea drepturilor minorităților sexuale și a reprezentat o consecință care decurge de la sine odată cu acest moment al aderării la spațiul european.¹¹ De aici se poate deduce faptul că în contextul mai larg al luptei pentru promovarea drepturilor comunității LGBT, un loc central l-a ocupat fenomenul de „europenizare”.¹² De asemenea, Woodcock (2009)¹³ analizând reacția din partea societății românești la prima paradă dedicată comunității LGBT organizată la București a definit-o ca fiind „o reacție societală la incluziune” în ceea ce privește locul prioritar pe care drepturile minorităților sexuale aveau să-l ocupe pe agenda publică.

Atitudinile publice cu privire la comunitatea LGBT și sănătatea mintală

Deși în aparența lor, atitudinile publice și atitudinea discriminatorie la adresa minorităților sexuale pot avea un caracter inofensiv, studiile de specialitate pe această temă arată contrariul. Fergusson și colaboratorii în anul

(2019), LGBTQ rights, conservative backlash and the constitutional definition of marriage in Romanian, *Gender Place and Culture A Journal of Feminist Geography* 26(3):1-18

⁹ Turcescu, R. & Stan, L. (2005) Religion, politics and sexuality in Romania. *Europe Asia Studies*, 57(2), 291–310. Available from: <https://doi.org/10.1080/09668130500051924>

¹⁰ Viski, V. (2015). “An army of generals without rank-and-file: Building a gay and Lesbian Social Movement in Romania after 2001, CEU, available at www.etd.ceu.hu/2015/viski_vlad.pdf

¹¹ Lister, R, Williams, F, Anttonen, A., Gerhard, U., Bussemaker, J. (2007). *Gendering Citizenship in Western Europe: New Challenges for Citizenship Research in a Cross-national Context*. Policy Press

¹² Andreescu, V. (2011). From Legal Tolerrance to Social Acceptance: Predictors of Heterosexism in Romania. *Revista Romana de Sociologie*, 23(3-4): 219-231

¹³ Woodcook, S. (2009). Gay Pride as a Violent Containment in Romania: A Brave New Europe. *Sexture*, 1(1): 1-17

1999, precum și Herrel cu colaboratorii în 1999 au arătat că această categorie de persoane este într-o proporție mai mare supusă dezvoltării unor probleme de sănătate mintală, având și o incidență a tentativelor suicidale mai ridicată, comparativ cu persoanele heterosexuale. Este cunoscut faptul că, în situația apartenenței la un grup minoritar, probabilitatea de a fi informat cu privire la probleme de sănătate mintală este mai scăzută¹⁴. Din păcate, populația LGBT este încă puțin informată cu privire la problemele de sănătate mentală care pot apărea în contextul etichetării și stigmatizării lor în societate (Wang, J., 2014)¹⁵. Incidența suicidului este determinată atât de factori genetici, cât și de factori stresori, precum a se simți neacceptat într-o comunitate.¹⁶ În plus, studii care s-au centrat pe segmentul de vârstă al persoanelor aparținând minorităților sexuale au demonstrat că persoanele adulte și adolescenții sunt mai predispuși să dezvolte probleme de natură psihopatologică¹⁷. De asemenea, s-a putut ajunge la concluzia potrivit căreia internalizarea homofobiei (mecanismul intern prin care persoana se identifică cu atitudinea ostilă provenită din mediul social) se asociază cu aceste probleme de sănătate mintală¹⁸. Tulburările de comportament alimentar au, de asemenea, o incidență crescută în rândul populației LGBT (Parker, L.L. Harriger, J.A., 2020,¹⁹ ceea ce are legătură directă cu aprecierea

¹⁴ Swami, V., Vintila, M., Goian, C., Tudorel, O., Bucur, V., (2020), Mental health literacy of maternal and paternal postnatal depression in a community sample of Rmanian adults, în *Interantional Perspectives in Psychology*, 9(3), pp. 147-158

¹⁵ Wang, J., Dey, M., Soldati L., Weiss, M.G., Gmel, G., Mohler-Kuo, M. (2014). Psychiatric disorders, suicidality, and personality among young men by sexual orientation

¹⁶ Voracek, M., Loible, L.M., Swami, V., Vintila, M., Kolves, K., Sinniah, D., Pillai, S.K., Ponnusami, S., Sonneck, G., Furnham, A., Lester, A., (2009). The beliefs in the inheritance of risk factors for suicide scale (BIRFSS): a cross-cultural validation in Estonia, Malaysia, Romania, the United Kingdom and the United States, în *Suicide and life-threatening behavior*, 38 (6), 688-698.

¹⁷ Cochran, S.D., & Mays, V.M. (2000). Relation between psychiatric syndromes and behaviorally defined sexual orientation in a sample of U.S. population. *American Journal of Epidemiology*, 151, 516-523; Cochran, S. D., Sullivan, J. G., & Mays, V. M. (2003). Prevalence of mental disorders, psychological distress, and mental health services use among LGB adults in the United States. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 71, 53-61; Hatzenbuehler, M. L., McLaughlin, K. A., & Nolen-Hoeksema, S. (2008). Emotion regulation and internalizing symptoms in a longitudinal study of sexual minority and heterosexual adolescents. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 49, 1270-1278.

¹⁸ DiPlacido, J. (1998). Minority stress among lesbians, gay men, and bisexuals: A consequence of heterosexism, homophobia, and stigmatization. In G. Herek (Ed.), *Stigma and sexual orientation* (pp. 138-159). Thousand Oaks, CA: Sage Publications; Meyer, I. H. (1995). Minority stress and mental health in gay men. *Journal of Health and Social Behavior*, 36, 38-56; Meyer, I. H., & Dean, L. (1998). Internalized homophobia, intimacy and sexual behaviour among gay and bisexual men. In G. Herek (Ed.), *Stigma and sexual orientation* (pp. 160-186). Thousand Oaks, CA: Sage Publications; Williamson, I. R. (2000). Internalized homophobia and health issues affecting lesbians and gay men. *Health Education Research*, 15, 97-107.

¹⁹ Parker, L.L., Harriger, J.A. Eating disorders and disordered eating behaviors in the LGBT population: a review of the literature. *J Eat Disord* 8, 51 (2020). <https://doi.org/10.1186/s40337->

propriului corp²⁰. O comunicare adecvată, nediscriminativă, fără etichetări și stigmatizări poate contribui la o mai bună stare de sănătate mentală a populației LGBT.²¹

Ca atare, Meyer (1995)²², în baza unui studiu derulat pe 741 de bărbați homosexuali, a obținut ca rezultate faptul că stresul minoritar este cel mai important implicat în dezvoltarea problemelor de sănătate mintală și, astfel, a teoretizat stresul experimentat de grupurile minoritar. Pornind de la această asumptie a operat distincția între două tipuri de stresori (minoritari): stresori distali și stresori proximali. Stresorii distali se referă la atitudinile și acțiunile/comportamentele întreprinse de o persoană din exterior, îndreptată înspre o persoană care are un statut minoritar. Din această categorie fac parte discriminarea și prejudecata. O altă categorie de stresori sunt cei proximali care fac referire la mecanismele psihologice care se petrec în interiorul persoanei ca „reacție” la stimulii din mediu. În această categorie pot fi incluse: *internalizarea homofobiei, teama de respingere și ascunderea identității sexuale*.²³ Prin urmare, operând cu distincția dintre cele două tipuri de stresori, Meyer a dezvoltat un model teoretic orientat către procesele care stau la baza stresului minoritar.

Astfel că, în timp ce Norvegia a dezincriminat homosexualitatea în 1972 și a recunoscut parteneriatul între persoanele de același sex din 1993, România a recurs la același lucru însă cu 30 de ani mai târziu (2001) și încă nici în prezent nu a recunoscut din punct de vedere legal parteneriatul între persoanele de același sex. Pe de altă parte, în luna octombrie 2018 autoritățile publice au organizat un referendum pentru a introduce un amendament în constituție pentru a fi explicit menționat faptul că doar căsătoriile între două persoane heterosexuale trebuie recunoscute. Deși acest referendum nu a întrunit majoritatea pentru a putea fi validat, este de reținut faptul că 91.56% dintre alegători care au votat s-au exprimat în favoarea amendamentului.

Așadar, putem concluziona că atitudinile publice în raport cu populația LGBT în spațiul cultural românesc rămân în continuare intransigente.

020-00327-y; Vintila, M., Todd, J., Goian, C., Tudorel, O., Barbat, C., Swami, V., (2020), The Romanian version of the Intuitive Eating Scale-2: assessment of its psychometric properties and gender invariance in Romanian adults, în *Body Image* 35, 225-236.

²⁰ Swami, V., Todd, J., Goian, C., Tudorel, O., Barron, D., Vintila, M., (2021), Psychometric properties of a Romanian translation of the Functionality Appreciation Scale, în *Body Image*, 37, pp. 138-147.

²¹ Iovu, M.B., Goian, C., Runcan, P., (2015), evidence based practice among Romanian social workers: attitudes, utilization and barriers, în *Journal of evidence-informed social work*, 12 (5), 524-533; Goian, C., (2010), Ten categories of semantic inconsequentialities in the Romanian social work language, în *Revista de asistență socială*, 1, 79-90.

²² Meyer, I. H. (1995), *op cit*.

²³ Meyer, I. H. (2003). Prejudice, social stress, and mental health in lesbian, gay, and bisexual populations: Conceptual issues and research evidence. *Psychological Bulletin*, 129(5), 674-697. doi:10.1037/0033-2909.129.5.674

Bibliografie:

- Andreescu, V. (2011). From Legal Tolerrance to Social Acceptance: Predictors of Heterosexism in Romania. *Revista Română de Sociologie*, 23(3-4): 219-231
- Bell, D. & Binnie, J. (2000) *The sexual citizen: Queer politics and beyond*. Malden, MA: Blackwell Publishers.
- Binnie, J. & Klesse, C. (2011) Researching transnational activism around LGBT politics. In: Kulpa, R. & Mizielska, J. (Eds.) *Central and Eastern Europe: Activist solidarities and spatial imaginings in de-centering western sexualities*. Central and Eastern European Perspectives. London, UK: Routledge, pp. 107–131
- Bran, C. (2016) Romania and right wing populism: An Eastern European outlier? Available from: <http://www.euvisions.eu/archive/populism-eastern-european/> [Accessed 1st May 2020].
- Cochran, S. D., & Mays, V. M. (2000). Relation between psychiatric syndromes and behaviorally defined sexual orientation in a sample of the U.S. population. *American Journal of Epidemiology*, 151, 516–523
- Cochran, S. D., Sullivan, J. G., & Mays, V. M. (2003). Prevalence of mental disorders, psychological distress, and mental health services use among LGB adults in the United States. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 71, 53–61
- DiPlacido, J. (1998). Minority stress among lesbians, gay men, and bisexuals: A consequence of heterosexism, homophobia, and stigmatization. In G. Herek (Ed.), *Stigma and sexual orientation* (pp. 138–159). Thousand Oaks, CA: Sage Publications
- Evans, D.T. (1993) *Sexual citizenship. The material construction of sexualities*. London, UK: Routledge.
- Fergusson, D. M., Horwood, J. L., & Beautrais, A. L. (1999). Is sexual orientation related to mental health problems and suicidality in young people? *Archives of General Psychiatry*, 56, 876–880.
- Goian, C., (2010), Ten categories of semantic inconsequentialities in the Romanian social work language, în *Revista de asistență socială*, 1, 79-90.
- Hatzenbuehler, M. L., McLaughlin, K. A., & Nolen-Hoeksema, S. (2008). Emotion regulation and internalizing symptoms in a longitudinal study of sexual minority and heterosexual adolescents. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 49, 1270–1278.
- Herrell, R., Goldberg, J., True, W. R., Ramakrishnam, V., Lyons, M., Eisens, S., & Tsuang, M. T. (1999). Sexual orientation and suicidality:

A co-twin control study in adult men. *Archives of General Psychiatry*, 56, pp. 867–874.

- ILGA-Europe (2019). Annual Review 2019. Rainbow-Europe. <https://www.ilga-europe.org/rainboweurope/2019>
- Iovu, M.B., Goian, C., Runcan, P., (2015), evidence based practice among Romanian social workers: attitudes, utilization and barriers, in *Journal of evidence-informed social work*, 12 (5), pp. 524-533.
- Kligman, G. (1998) *The politics of duplicity. Controlling reproduction in Ceaușescu's Romania*. Los Angeles, CA: University of California Press
- Kuhar, R. & Patternotte, D. (2017) *Anti-gender campaigns in Europe mobilizing against equality*. London, UK: Rowman & Littlefield International.
- Kulpa, R. & Mizielinska, J. (Eds.) (2011) *De-centring western sexualities: Central and Eastern European perspectives*. Surrey, UK: Ashgate
- Kulpa, R. (2014) Western leveraged pedagogy of Central and Eastern Europe: Discourses of homophobia, tolerance, and nationhood. *Gender, Place and Culture*, 21(4), 431–448. Available from: <https://doi.org/10.1080/0966369X.2013.793656>
- Lister, R, Williams, F, Anttonen, A., Gerhard, U., Bussemaker, J. (2007). *Gendering Citizenship in Western Europe: New Challenges for Citizenship Research in a Cross-national Context*. Policy Press
- Margareta Amy Lelea & Sorina Voiculescu (2017) The production of emancipatory feminist spaces in a post-socialist context: organization of Ladyfest in Romania, *Gender, Place & Culture*, 24:6, 794-811, DOI: 10.1080/0966369X.2017.1340872
- Mărgărit, D. (2019), LGBTQ rights, conservative backlash and the constitutional definition of marriage in Romanian, *Gender Place and Culture A Journal of Feminist Geography* 26(3):1-18
- Meyer, I. H. (1995). Minority stress and mental health in gay men. *Journal of Health and Social Behavior*, 36, pp. 38–56
- Meyer, I. H. (2003). Prejudice, social stress, and mental health in lesbian, gay, and bisexual populations: Conceptual issues and research evidence. *Psychological Bulletin*, 129(5), 674–697, doi:10.1037/0033-2909.129.5.674
- Meyer, I. H., & Dean, L. (1998). Internalized homophobia, intimacy and sexual behaviour among gay and bisexual men. In G. Herek (Ed.), *Stigma and sexual orientation* (pp. 160–186). Thousand Oaks, CA: Sage Publications
- Miriam, S. (2015). “Political Institutions and LGBTQ Activism in Comparative Perspective” in *The Ashgate Research Companion to*

Lesbian and Gay Activism, ed. D. Paternotte and M. Tremblay, 2015, Ashgate, England USA

- Montero, D. (2014). Attitudes toward same-gender adoption and parenting: An analysis of surveys from 16 countries. *Advances in Social Work*, 15(2), pp. 444–459, <https://doi.org/10.18060/16139>
- Park, A., Rhead, R. (2013). Changing attitudes towards sex, marriage and parenthood. In: A. Park, A., Bryson, C., Clery, E., Curtice, J. and Phillips, M. *British Social Attitudes 30*: 1–32. http://www.bsa-30.natcen.ac.uk/media/37580/bsa30_full_report_final.pdf.
- Parker, L.L., Harriger, J.A. Eating disorders and disordered eating behaviors in the LGBT population: a review of the literature. *J Eat Disord* 8, 51 (2020). <https://doi.org/10.1186/s40337-020-00327-y>
- Richardson, D. (2000) Constructing sexual citizenship: Theorizing sexual rights. *Critical Social Policy*, 20(1), pp. 105–135. Available from: <https://doi.org/10.1177/026101830002000105>
- Swami, V., Todd, J., Goian, C., Tudorel, O., Barron, D., Vintila, M., (2021), Psychometric properties of a Romanian translation of the Functionality Appreciation Scale, in *Body Image*, 37, pp. 138-147.
- Swami, V., Vintila, M., Goian, C., Tudorel, O., Bucur, V., (2020), Mental health literacy of maternal and paternal postnatal depression in a community sample of Romanian adults, in *International Perspectives in Psychology*, 9(3), pp. 147-158.
- Turcescu, R. & Stan, L. (2005) Religion, politics and sexuality in Romania. *Europe Asia Studies*, 57(2), 291–310. Available from: <https://doi.org/10.1080/09668130500051924>
- Valentine, G. (2003) Sexual politics. In: Agnew, J., Mitchell, K. & Gerard, T. (Eds.) *A companion to political geography*. Carlton, Australia: Blackwell Publishing, pp. 408–421
- Vintila, M., Todd, J., Goian, C., Tudorel, O., Barbat, C., Swami, V., (2020), The Romanian version of the Intuitive Eating Scale-2: assessment of its psychometric properties and gender invariance in Romanian adults, in *Body Image* 35, 225-236.
- Voracek, M., Loible, L.M., Swami, V., Vintila, M., Kolves, K., Sinniah, D., Pillai, S.K., Ponnusami, S., Sonneck, G., Furnham, A., Lester, A., (2009), The beliefs in the inheritance of risk factors for suicide scale (BIRFSS): a cross-cultural validation in Estonia, Malaysia, Romania, the United Kingdom and the United States, in *Suicide and life-threatening behavior*, 38 (6), 688-698.

- Wang, J., Dey, M., Soldati L., Weiss, M.G., Gmel, G., Mohler-Kuo, M. (2014). Psychiatric disorders, suicidality, and personality among young men by sexual orientation
- Williamson, I. R. (2000). Internalized homophobia and health issues affecting lesbians and gay men. *Health Education Research*, 15, 97–107.
- Wilson, K. (2020). Attitudes toward LGBT people and their rights in Europe. In *Oxford Encyclopedia of LGBT Politics and Policy*. Oxford University Press. <https://dora.dmu.ac.uk/handle/2086/19811>
- Woodcook, S. (2009). Gay Pride as a Violent Containment in Romania: A Brave New Europe. *Sexture*, 1(1): 1-17